

ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASI PREZIDENTI
JANÍNDAGÍ STATISTIKA AGENTLIGI

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI
STATISTIKA BASQARMASÍ

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍ SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ

2024-jil yanvar-dekabr ayları
ushın dáslepki maǵlıwmat

Sırtqı ekonomikalıq baylanıs hám
sawda statistikası bólimi:
(61) 222-67-45

Sırtqı sawda aylanısı

Mámleketimizde alıp barılıp atırğan ekonomikalıq háreketler sırt el mámleketleri menen sawda baylanıslarınıń tez pát penen ósiwine xızmet qılıp atır. Tiykarınan, mámlekettiń eksport ónimdarlıǵın asırıw boyınsha qabıl etilgen nızamları jergilikli kompaniyalarǵa sırtqı bazarlarda kóbirek tájiriye arttırıwına imkaniyat jaratıp beredi. Nátiyjede olar jáhán sawdasında báseki ústinlikke iye boladı.

Respublikada bul taraw sońǵı jıllarda ámelge asırılıp atırğan eksporttı qollap quwatlaw , importtı optimallasırıw hám ulıwma alǵanda sırtqı sawda teń salmaqlılıǵın támiyinlew maqsetinde ámelge asırılǵan is-ilajlar nátiyjesinde , 2024-jıl yanvar-dekabr aylarında respublikanıń sırtqı sawda aylanısı (tekstte SSA) 681,6 mln. AQSH dollarǵa jetti hám 2023-jıldıń yanvar-dekabr aylarına salıstırǵanda 27,4 % ke kóbeydi.

SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ

(2024-jıl yanvar-dekabr ayları, mıń AQSH dollar)

Sırtqı sawda aylanısı

2024- j.: **681 554,1 (+27,4 %)**

(2023- j.: **535 161,7**)

Saldo

2024- j.: **158 633,0** (2023- j.: **117 765,8**)

Eksport

2024- j.: **420 103,5 (+28,7 %)**

(2023- j.: **326 463,7**)

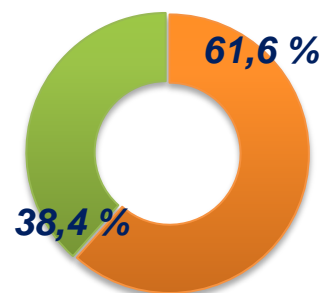

Import

2024- j.: **261 450,5 (+25,3 %)**

(2023- j.: **208 698,0**)

SSA daǵı ulesi

Sırtqı sawda aylanbası – belgili dáwir ushın mámleket eksportı hám importı qunınıń muǵdarı esaplanadı. Tovarlardıń sırtqı sawda statistikası Qaraqalpaqstan Respublikası bajıxana aymaǵına alıp kiriw (import) yáki Qaraqalpaqstan Respublikası bajıxana aymaǵınan alıp shıǵıw (eksport) nátiyjesinde mámleket material resursları zapaslarına qosılatuǵın yáki olardan ayırıp taslanatuǵın tovarlar esabın sırtqı sawda ulıwmalıq esap sisteması tiykarında júritiledi.

SSAda eksport kólemi 420,1 mln. AQSH dollarına (128,7 % ti) hám import kólemi 261,5 mln. AQSH dollarına (125,3 % ke) jetti. Sırtqı sawda aylanısı saldósı 158,7 mln. AQSh dollardı quradı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLİKASÍ MENEN SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ Eń JOQARÍ ÚLESKE IYE BOLǴAN MÁMLEKETLER

(2024-jil yanvar-dekabr ayları, mln. AQSH dollari)

<p>Túrkiya</p> <p>TSA – 130,4</p> <p>Eksport: 106,5 Import: 23,9</p> 19,1 %	<p>QXR</p> <p>TSA – 111,2</p> <p>Eksport: 73,1 Import: 38,1</p> 16,3 %	<p>Rossiya</p> <p>TSA – 103,6</p> <p>Eksport: 57,7 Import: 45,9</p> 15,2 %	<p>Qazaqstan</p> <p>TSA – 59,5</p> <p>Eksport: 40,5 Import: 19,0</p> 8,7 %	<p>Latviya</p> <p>TSA – 30,9</p> <p>Eksport: 30,5 Import: 0,4</p> 4,5 %
<p>Pákistan</p> <p>TSA – 10,5</p> <p>Eksport: 10,5 Import: 0,0</p> 1,5 %	<p>Awǵanstan</p> <p>TSA – 7,8</p> <p>Eksport: 7,5 Import: 0,3</p> 1,1 %	<p>Franciya</p> <p>TSA – 3,5</p> <p>Eksport: 3,4 Import: 0,1</p> 0,5 %	<p>Estoniya</p> <p>TSA – 14,6</p> <p>Eksport: 10,0 Import: 4,6</p> 2,1 %	<p>Gruziya</p> <p>TSA – 3,2</p> <p>Eksport: 3,2 Import: 0,0</p> 0,5 %

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ IRI SHERIK MÁMLEKETLER MENEN SÍRTQÍ SAWDA AYLANISÍ DINAMIKASÍ

(yanvar-dekabr ayları, miń. AQSH dolları)

Mámleketler	2022-j.	2023-j.	2024-j.
Túrkiya	105 740,5	103 259,6	130 357,3
<i>Eksport</i>	98038,0	99255,7	106464,8
<i>Import</i>	7702,5	4003,9	23892,5
QXR	171275,4	116540,7	111162,9
<i>Eksport</i>	92339,3	69704,1	73048,3
<i>Import</i>	78936,1	46836,6	38114,6
Rossiya Federaciyası	110738,6	98370,8	103635,4
<i>Eksport</i>	55151,7	56341,6	57746,3
<i>Import</i>	55586,9	42029,2	45889,1
Qazaqstan	53196,2	58050,1	59523,8
<i>Eksport</i>	32796,7	25907,1	40535,7
<i>Import</i>	20399,5	32143	18988,1
Latviya	38345,5	31481,1	30929,3
<i>Eksport</i>	36555,1	31287,5	30504,1
<i>Import</i>	1790,4	193,6	425,2
Pákistan	1853,9	2512,2	10548,4
<i>Eksport</i>	1666,2	2512,2	10528,6
<i>Import</i>	187,7		19,8
Awғанstan	2805,4	9771,7	14638,7
<i>Eksport</i>	311,6	7340,1	10010,8
<i>Import</i>	2493,8	2431,6	4627,9
Estoniya	4397,7	3087,8	7794,4
<i>Eksport</i>	4397,7	3020,6	7492,9
<i>Import</i>		67,2	301,5
Franciya	2189,6	4186,6	3543,2
<i>Eksport</i>	1767,9	2180	3443,8
<i>Import</i>	421,7	2006,6	99,4
Gruziya	2950,9	2640,6	3240,8
<i>Eksport</i>	2872,1	2623,9	3229,4
<i>Import</i>	78,8	16,7	11,4

Mámleketler	2022-j.	2023-j.	2024-j.
Tayland	138,3	449,5	2525,7
<i>Eksport</i>	118,3	449,5	2495,5
<i>Import</i>	20,0	0,0	30,2
Tájikstan	237,3	467,2	2495,5
<i>Eksport</i>	118,3	449,5	2495,5
<i>Import</i>	119,0	17,7	
Qırğız Respublikası	7661,9	9562,3	3948,3
<i>Eksport</i>	3905,6	4352,9	1683,0
<i>Import</i>	3756,3	5209,4	2265,3
Iran	1710,2	2755,3	2712,4
<i>Eksport</i>	627,5	1643,4	1682,3
<i>Import</i>	1082,7	1111,9	1030,1
BAÁ	7343,9	7954,3	6883,9
<i>Eksport</i>	0,4	91,0	1452,0
<i>Import</i>	7343,5	7863,3	5431,9
Birlesken patshalıq	8947,4	5305,5	18659,6
<i>Eksport</i>	5199,0	2297,7	1381,9
<i>Import</i>	3748,4	3007,8	17277,7
Koreya Respublikası	33140,5	24171,5	13110,2
<i>Eksport</i>	2310,7	1743,3	1376,2
<i>Import</i>	30829,8	22428,2	11734,0
Germaniya	1656,6	3898,2	15107,5
<i>Eksport</i>	461,7	707,0	903,9
<i>Import</i>	1194,9	3191,2	14203,6
Türkmenstan	0,0	6,0	865,2
<i>Eksport</i>	0,0	0,0	865,2
<i>Import</i>	0,0	6,0	
Vetnam	2285,9	2378,9	3369,7
<i>Eksport</i>	1084,5	591,3	766,3
<i>Import</i>	1201,4	1787,6	2603,4

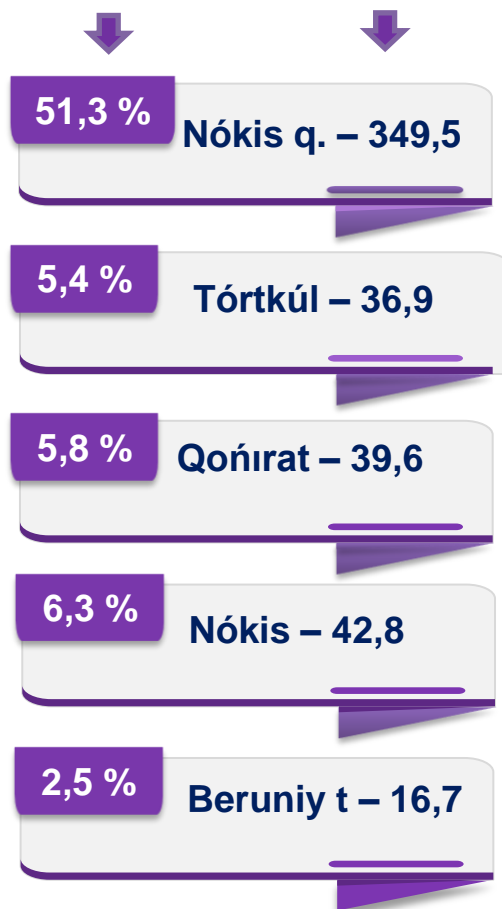
QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI AYMAQLAR KESIMINDE SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ

(2024-jil yanvar-dekabr aylari)*

	Miń AQSH dolları	Ósim pátleri, % te	úlesi, % te
Qaraqalpaqstan Respublikası	681 554,1	127,4	100,0
Nókis q.	349 537,2	114,8	51,3
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	17 137,5	92,2	2,5
Beruniy	16 751,8	141,6	2,5
Bozataw	1 965,7	101,7	0,3
Qaraózek	2 756,6	36,1	0,4
Kegeyli	14 730,5	159,2	2,2
Qońırat	39 598,6	250,6	5,8
Qanlıkól	15 519,9	96,8	2,3
Moynaq	20 682,8	55,7	3,0
Nókis	42 828,5	542,9	6,3
Taqiyatas	15 792,2	85,6	2,3
Taxtakópir	3 127,6	309,8	0,5
Tórtkúl	36 935,0	96,8	5,4
Xojeli	10 626,0	80,3	1,6
Shımbay	11 733,7	82,3	1,7
Shomanay	8 721,7	142,3	1,3
Ellikqala	15 661,3	118,0	2,3

SSA kólemi eń joqarı bolğan rayonlar

Respublikadağı
ulesi Mln. AQSH
dolları

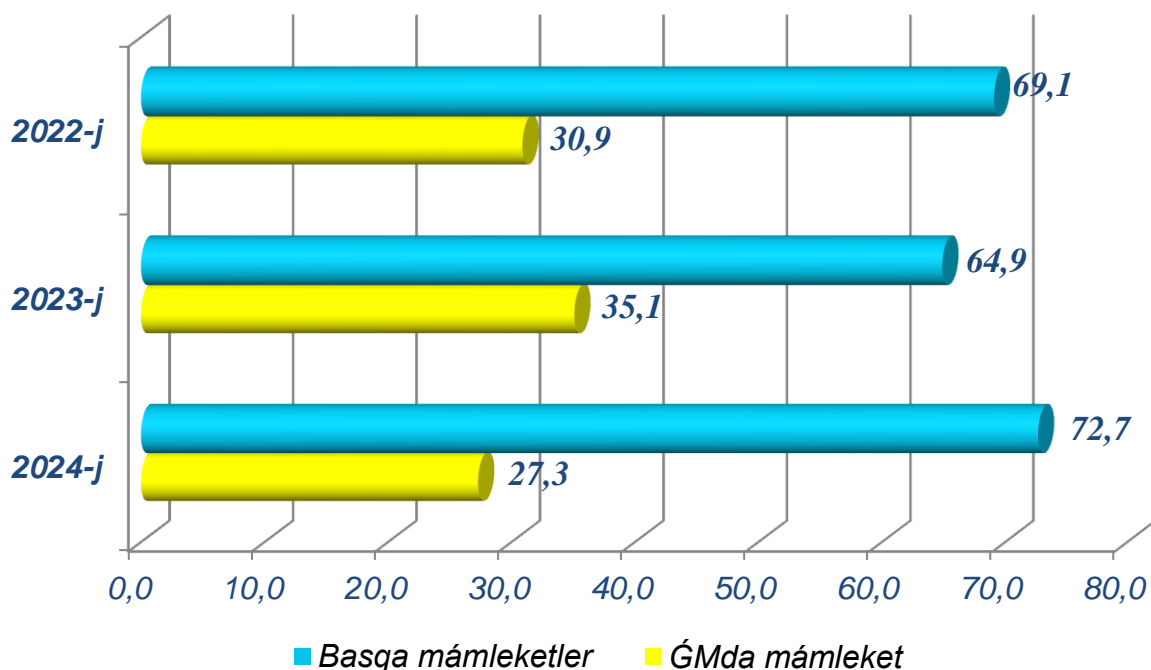

Respublika sırtqı sawda aylanısı quramındağı eń joqarğı úlesin Nókis qalası 51,3 % úlesi menen 349 537,2 miń AQSH dolların, eń tómen úlesin ese Bozataw rayonında 0,3 % úles penen 1965,7 miń AQSH dollardı quradı.

* Tábiyiy gaz hám elektr energiyasın jetkerip beriw , sol qatarında, arnawlı eksport boyınsha rásmiy statistikalıq maǵlıwmatlar , Qaraqalpaqstan Respublikası qala hám rayonlar boyınsha bólistirilmegen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ SIRTQI SAWDA AYLANISINDA GMDA MAMLEKETLERI HAM BASQA MAMLEKETLERDIŇ KOLEMLERI DINAMIKASI

(yanvar-dekabr ayları, mln. AQSH dollari, úlesi, % te)

2024-jildiŇ yanvar-dekabr aylarında, sirtqı sawda aylanısında GMDA mámleketleriniŇ úlesi 27,3 % ti qurap, 2023-jılğa salıstırğanda sirtqı sawda aylanısı 99,2 % ti quradı.

QaraqalpaqstanniŇ basqa sirt el mámleketleriniŇ SSA sı 2024-jildiŇ yanvar-dekabr aylarında 2023-jildiŇ usı dáwirine salıstırğanda 42,6 % ke hám jámi SSA dađı úlesi 72,7 % ti quradı.

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sırtqı sawda aylanısı 2024-jıl yanvar-dekabr ayları kórsetkishine tiykar, 186,2 mln. AQSH dolların quradı. Sonday-aq eksport 105,1 mln. AQSH dollarǵa jetken bolsa, import 81,1 mln. AQSH dolların quradı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ ĞMDA MÁMLEKETLERI HÁM SÍRTQÍ SAWDA AYLANISI (2024-jıl yanvar-dekabr ayları mln. AQSH dollari)

Rossiya – 15,2

Qazaqstan – 8,7

Türkmenstan – 0,5

Qırǵız Respublikası – 0,6

Belarus – 1,7

Tájikstan – 0,4

Ázerbayjan – 0,06

Ukraina – 0,0

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sırtqı sawda aylanısınıń eń joqarǵı kólemi Rossiya Federaciyası (15,2 %), Qazaqstan (8,7 %) hámde Belarus (1,7 %) mámleketlerine tuwra keldi.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI EKSPORTI

Xalıq aralıq ekonomikalıq baylanıslardıń rawajlanıwı eksporttıń turaqlı ósiwine járdem beredi hám bul óz nábwetinde belgili nátiyjelerge erisiw ushın imkaniyat jaratadı. Mámlekettiń eksport ónimdarlıǵın asırıw, eksporttı mámleket tárepinen qollap-quwatlaw, eksportqa tán ónimler nomenklaturasın keńeytiw maqsetinde ámelge asırılǵan is-ilajlar nátiyjesinde eksportyorlar tárepinen 420,1 mln. AQSH dolları (namonetar altınan tısqarı) qunındaǵı (2023-jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 125,4 % ti quradı) tovar hám xızmetler eksport qılınıwı támiyinlendi.

XSST* BOYINSHA EKSPORTINI QURAMI (2024-jıl yanvar-dekabr ayları úlesi % te)

Qaraqalpaqstan Respublikasında tovarlar sırtqı sawdası statistikalıq kórsetkishlerin júzege keltiriwde, Sırtqı ekonomikalıq háreket tovar nomenklaturası (keyingi orınlarda TIF TN) menen birgelikte, Birlesken Milletler shólkeminiń Xalıq aralıq standartlastırılǵan sawda (keyingi orınlarda – XSST) isletiledi. Bul óz nábwetinde analiz qılıw maqsetlerinde eksport hám import qılınatuǵın tovarlardı 10 dana úlken bólimlerge gruppalam ushın imkan beredi. Tovarlardı XSST boyınsha kodlastırıw, TIF TN hám XSST ortasında ótiw gıltleri járdeminde ámelge asırıladi.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ XSSK BOYINSHA EKSPORT QURAMI

(yanvar-dekabr ayları, jillar kesiminde)

XSST quramı	Mıń AQSH dollari		Ósim pátı, % te		Ulıwma kólemge salıstırǵanda, % te	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jámi eksport	326463,7	420103,5	92,5	128,7	100,0	100,0
<i>sonnan:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	19749,8	40532,8	93,0	205,2	6,0	9,6
Ishimlikler hám temeki	-	-	-	-	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı	37186,5	61863,7	103,4	166,4	11,4	14,7
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	2961,3	12107,8	2383,8	408,9	0,9	2,9
Haywanlar hám ósimlik mayları, maylar hám mumlar	56,7	622,9		1097,9	0,0	0,1
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	210807,5	218551,5	82,7	103,7	64,6	52,0
Sanaat tovarları	47309,7	79016,2	140,1	167,0	14,5	18,8
Mashinalar hám transport ásbap-úskenerleri	4,8	1057,1	20,4	21822,0	0,0	0,3
Hár qıylı tayar buyımlar	1340,2	4359,0	53,1	325,3	0,4	1,0
Xızmetler	7047,1	1992,5	163,5	28,3	2,2	0,5

Eksport quramında tovarlar úlesi 80,4 % ti qurap, olar tiykarınan ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (52,0 %), sanaat tovarları (18,8 %) hám Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar (9,6 %), úlesine tuwra kelmekte.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ XSST BÓLIMI BOYINSHA AYIRIM ÓNIMLER EKSPORTINIŃ QURAMI (2024-jil yanvar-dekabr ayları)

XSSK bólimi atı	Mıń AQSH dolları	2023-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Palız hám miyweler	35524,2	223,4
Dánli eginler hám olardan tayarlanǵan ónimler	4477,9	132,4
Kofe, shay, kakao, dámbegishler hám olardan tayarlanǵan ónimler	397,7	157,4
Qumsheker, qumshekerden tayarlanǵan ónimler hám bal	42,9	293,8
Ishimlikler hám temeki		
Ishimlikler	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı		
Haywan hám ósimlikler	49484,2	157,8
Tóginler ushın shiyki zat hám mineral shiyki zat (kómir, neft hám qımbat bahalı taslardan tısqarı)	9403,5	866,9
Toqımashılıq talaları hám olardıń shıǵındıları	812,9	35,8
May alınatuǵın tuqımlar hám miyweler	198,2	178,2
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıǵan uqsas materiallar	11749,6	396,8
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar		
Ósimlik mayları (qam, tazalanǵan yaki frakciyanıǵan)	622,9	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler		
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	7294,6	13,1 m
Birlemshi formadaǵı plastmassalar	210829,0	100,4
Basqa jerde klassifikaciyananbaǵan ximiyalıq materiallar hám ónimler	120,8	70,1
Efir mayları, rezinoidlar hám parfyumeriyalıq zatlar; hájjetxana preparatları, polirovkalaw hám juwıw quralları	26,3	24,1

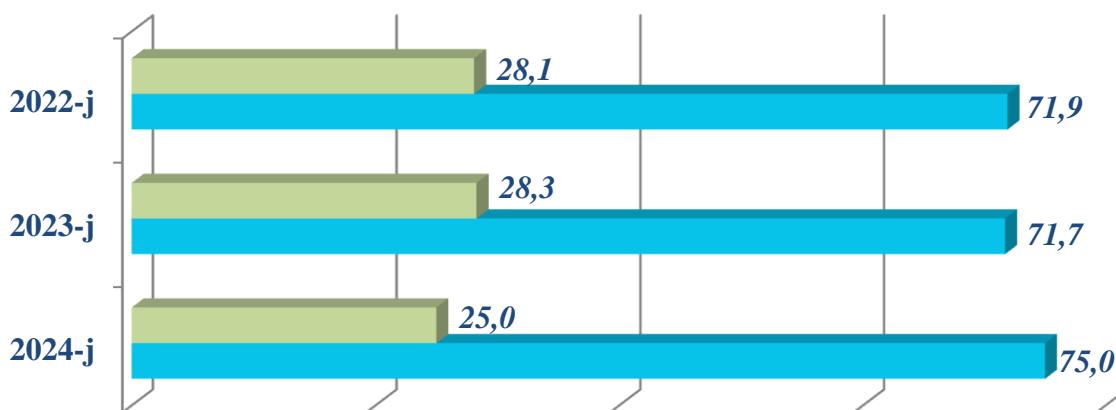
XSSK bólimi atı	Mıń AQSH dolları	2023-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Toqımashılıq iyirilgen jibi, gezlemeler, tayar buyımlar hám usıǵan uqsas ónimler	35839,7	105,6
Probka hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	11100,8	275,1
Basqa tártiptegi metall bolmaǵan minerallardan alınǵan ónimler	29252,7	39,1 m
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri		
Sanaat ushın arnawlı bolmaǵan mashinalar hám olardıń detalları	-	-
Energiya generatorı mashinaları hám ásbap-úskeneler	-	-
Arnawlı bólimler ushın arnawlı mólsherlangen mashinalar	1050,5	-
Hár qıylı tayar buyımlar		
Kiyim-kenshekler hám kiyim-kenshek buyımları	4071,1	330,1
Hár qıylı tayar buyımlar	114,9	216,8
Basqa túrdegi arnawlı, ilimiy baqlaw ásbabları hám apparaturalar	-	-
Ayaq kiyim	-	-

Qaraqalpaqstannıń sırtqı sawda statistikasına sherik mámleketlerge tómendegiler kiredi: alıp kırıwde - tovarlar keliip shıqqan mámleket, eger keliip shıqqan mámleket anıq emes bolsa, shıǵıp ketken jibergen mámleket. Alıp shıǵıwda-tovarlar jiberiletuǵın mámleket esaplanadı.

2024-jil yanvar-dekabr ayları ĞMDA mámleketlerine 105,1 mln. AQSH dolları qunındaǵı tovar hám xızmetler eksport qılınıp, 2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 13,8 mártege kóbeydi.

ĞMDA HÁM BASQA MÁMLEKETLERGE TOVAR HÁM XÍZMETLER EKSPORTÍ KÓLEMLERİ DINAMİKASÍ

(yanvar-dekabr ayları, úlesi, % te)

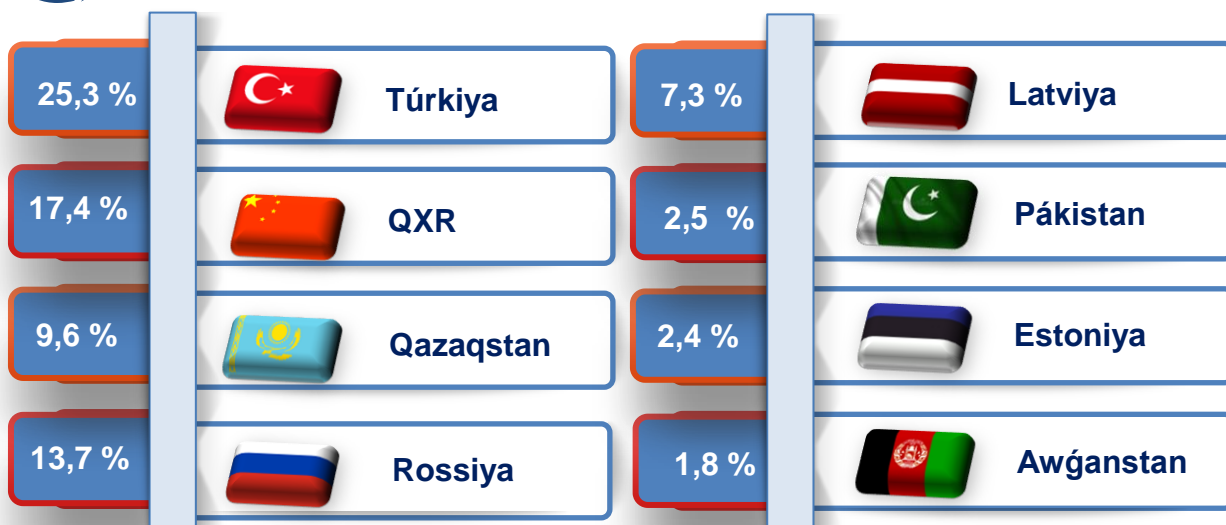
■ ĞMDA mámleketler ■ Basqa mámleketler

2024-jıldıń yanvar-dekabr aylarında, sırtqı sawda aylanısında tovar hám xızmetler eksportı boyınsha tiykarǵı sherik quramında Túrkiya, Qıtay Xalıq Respublikası, Rossiya Federaciyası, Qazaqstan, Latviya, Pákistan, Estoniya hám Awǵanstan mámleketler bolıp. Olardıń jámi eksporttaǵı úlesi 80,0 procentti quramaqta.

RESPUBLIKA EKSPORTÍNDA TIYKARǴÍ SHERIK MÁMLEKETLERDİŇ ÚLESİ (2024-jil yanvar-dekabr ayları, % te)

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍN TIYKARGÍ SHERIK MÁMLEKETLERGE ÁMELGE ASÍRĞAN EKSPORTÍ KÓLEMI HÁM ÓSIM PÁTLERI (yanvar-dekabr ayları, jıllar kesiminde)

Mámleketler	Mıń AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Ornı	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Túrkiya	99255,7	106464,8	101,2	107,3	1	1
Qıtay Xalıq Respublikası	69704,1	73048,3	75,5	104,8	2	2
Rossiya	56341,6	57746,3	102,2	102,5	3	3
Qazaqstan	25907,1	40535,7	79,0	156,5	5	4
Latviya	31287,5	30504,1	85,6	97,5	4	5
Pákistan	2512,2	10528,6	150,8	419,1	12	6
Estoniya	7340,1	10010,8	2355,2	136,4	6	7
Awғанstan	3020,6	7492,9	68,7	248,1	9	8
Franciya	2180,0	3443,8	123,3	158,0	14	9
Gruziya	2623,9	3229,4	91,4	123,1	11	10
Tájikstan	2693,9	3015,7	77,9	111,9	10	11
Tayland	449,5	2495,5	380,1	555,1	25	12
Qırğız Respublikası	4352,9	1683,0	111,5	38,7	8	13
Iran	1643,4	1682,3	261,9	102,4	16	14
BAÁ	91,0	1452,0	23994,1	1596,0	36	15
Birlesken patshalıq	2297,7	1381,9	44,2	60,1	13	16
Koreya Respublikası	1743,3	1376,2	75,4	78,9	15	17
Germaniya	707,0	903,9	153,1	127,8	22	18
Vetnam	0,0	865,2	122,8	-		19
Türkmenstan	591,3	766,3	54,5	129,6	23	20

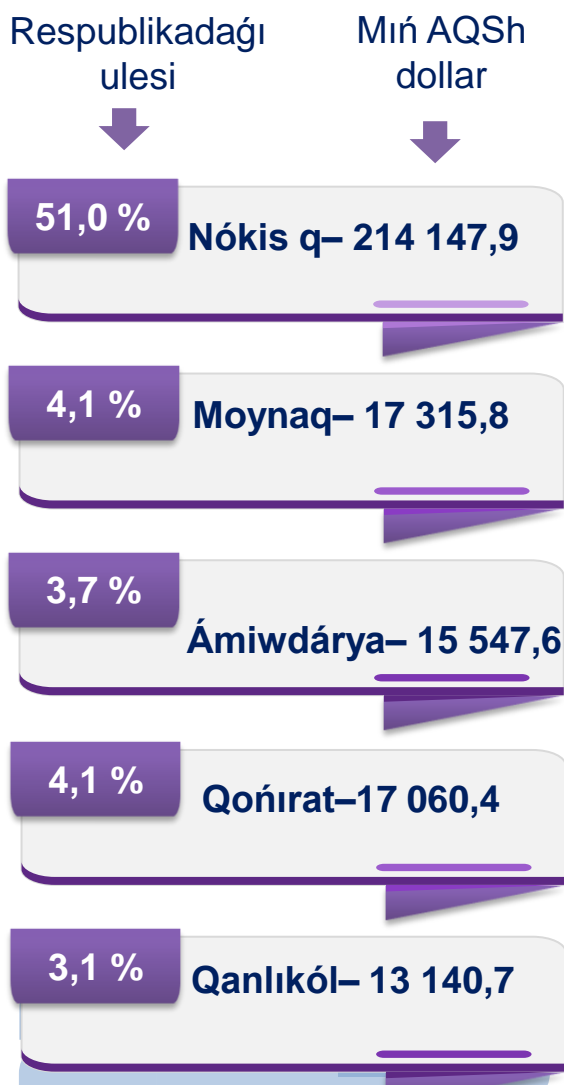

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ RAYONLAR KESIMINDE EKSPORTI

(2024-jil yanvar-dekabr ayları)*

	Миñ AQSH dolları	Ósim pátleri, % te	Úlesi, % da
Qaraqalpaqstan Respublikası	420 103,5	128,7	100,0
Nókis q.	214 147,9	99,5	51,0
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	15 547,6	105,0	3,7
Beruniy	12 447,8	159,8	3,0
Bozataw	1 794,2	95,9	0,4
Qaraózek	1 186,6	104,3	0,3
Kegeyli	11 578,0	162,9	2,8
Qońırat	17 060,4	228,7	4,1
Qanlıkól	13 140,7	94,8	3,1
Moynaq	17 315,8	139,9	4,1
Nókis	10 163,6	217,4	2,4
Taqiyatas	6 225,4	152,6	1,5
Taxtakópir	1 938,6	252,7	0,5
Tórtkúl	7 729,0	95,2	1,8
Xojeli	3 865,8	140,7	0,9
Shımbay	8 683,8	118,2	2,1
Shomanay	8 249,7	137,3	2,0
Ellikqala	11 583,2	104,0	2,8

Eksport kólemi eñ joqarı bolğan rayonlar

Respublika eksportı quramında eñ joqarğı úlesi Nókis qalası 54,8 % ti 214 147,9 miñ AQSH dolların, eñ tómen úlesin Qaraózek rayonu 0,3 % i 1 186,6 miñ AQSH dolların quradı.

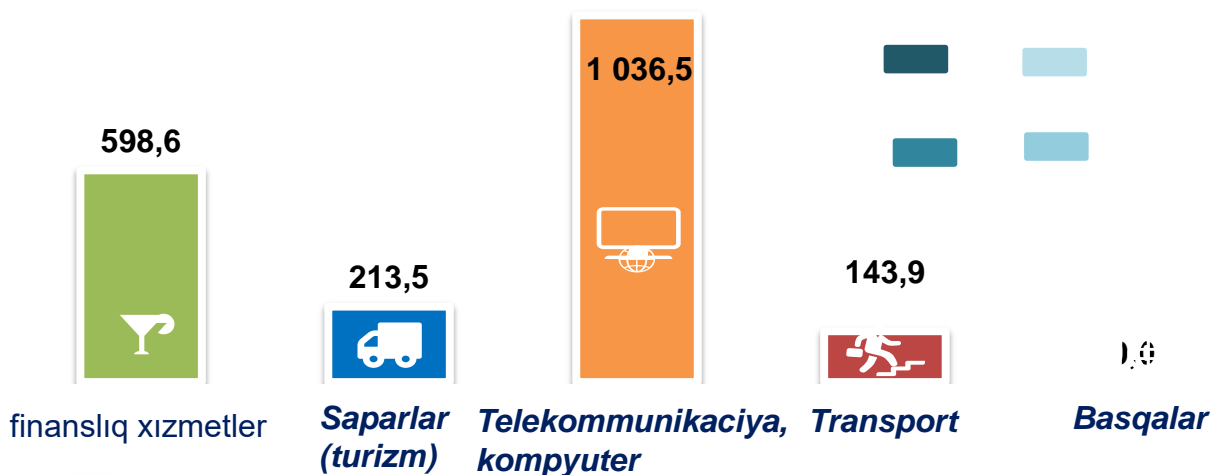
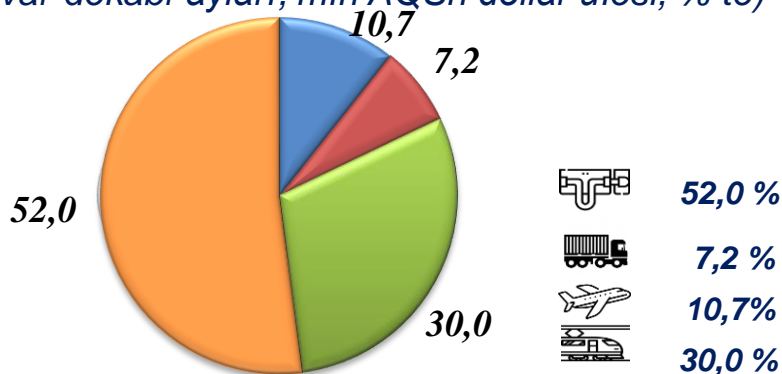
* Tábiyyıy gaz hám eklektr energiyasın jetkerip beriw , sonday –aq arnawlı eksport hám saparlar boyınsha rásmiy statistikal'q maǵlıwmatlar, Qaraqalpaqstan Respublikası rayon hám qalalar boyınsha bólistirilmeǵen.

Mámleketimizde jańa islep shıǵarıw texnologiyaları hám zamanagóy úskenelerden keń paydalanıw, tarawda sapa menejmenti sistemasınıń ámeldegi jetilisiwi nátiyjesinde miynet ónimliliǵın asırıwǵa xızmet etip atır. Bul, óz gezeginde, tayın ónimlerge jáhán bazarlarında óz ornın tabıw imkaniyatın beredi.

XİZMETLER EKSPORTÍ QURAMÍ

(2024-jıl yanvar-dekabr ayları, miń AQSh dollar úlesi, % te)

Xızmetler eksportı kólemi 1 992,5 miń AQSh dolların yaqı jámı eksport kóleminiń 0,5 % in qurap, 2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 49,1 % ke gúzetildi. Xızmetler eksportı quramınıń tiykarǵı úlesi finanslıq xızmetler (30,0 %), saparlar (turizm) (10,7 %), telekommunikaciya, komyuter hám xabar xızmeti boyınsha xızmetler (52,0 %), transport (7,2 %) hámde basqa xızmetler (0,0 %) úlesine tuwra kelgen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ IMPORTI

2024-jıldıń yanvar-dekabr aylarında import kólemi 261,4 mln. AQSh dolların hám 2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 127,2 % ti quradı. Import quramında eń úlken úles, mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri (48,4 %), Aزیق-awqat ónimleri hám tiri haywanlar (9,5 %), sanaat ónimleri (10,8 %) hámde ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (7,3 %) esabına tuwra keldi.

XSSK BÓLIMI BOYINSHA IMPORT QURAMI

(2024-jıl yanvar-dekabr, úlesi, % te)

9,5 %

1. Aزیق-awqat ónimleri hám tiri haywanlar

0,1 %

2. Ishimlikler hám temeki

10,5

3. Aزیق-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqari

4,9 %

4. Mineral janılıǵı, maylaw maylar hám usıǵan uqsas materiallar

1,7 %

5. Haywanlar hám ósimlik mayları, maylar hám mumlar

7,3 %

6. Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen ónimler

10,8 %

7. Sanaat tovarları

48,4 %

8. Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri

1,5 %

9. Hár qıylı tayar buyımlar

0,0 %

10. Basqa tovarlar

5,3 %

11. Xızmetler

Tovarlar importı dinamikası analizine tiykar, 2024-jıldıń yanvar-dekabr aylarında import qılınǵan tovarlar kólemi 261,4 mln. AQSh dolların quradı. Xızmetler importı bolsa 13,8 mln. AQSh dollarǵa jetti.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI XSSK BOLIMI BOYINSHA IMPORT QURAMI

(yanvar-dekabr aylari, jillar kesiminde)

XSSK bólimi	Mín. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Uliwma kólemge salıstırǵanda, % te	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jámi import	208698,0	261450,5	84,7	125,3	100,0	100,0
<i>sonıń ishinde:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	35984,4	24897,3	149,7	69,2	17,2	9,5
Ishimlikler hám temeki	175,4	210,0	183,7	119,7	0,1	0,1
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, Janılıǵıdan tısqarı	24151,0	27481,5	123,8	113,8	11,6	10,5
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	18410,8	12668,4	85,1	68,8	8,8	4,8
Haywanlar hám ósimlik mayları, maylar hám mumlar	6549,4	4470,7	93,2	68,3	3,1	1,7
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	25544,8	19155,5	81,1	75,0	12,2	7,3
Sanaat tovarları	21022,3	28237,0	75,0	134,3	10,1	10,8
Mashinalar hám transport ásbap-úskenederi	52793,0	126494,1	58,7	239,6	25,3	48,4
Hár qıylı tayar buyımlar	3955,0	4027,5	94,4	101,8	1,9	1,5
Xızmetler	20111,9	13808,7	97,7	68,7	9,6	5,3

XSSK BOYINSHA IMPORT QILINGAN AYIRIM TURDEGI ONIMLER QURAMI

(2024-jil yanvar-dekabr aylari)

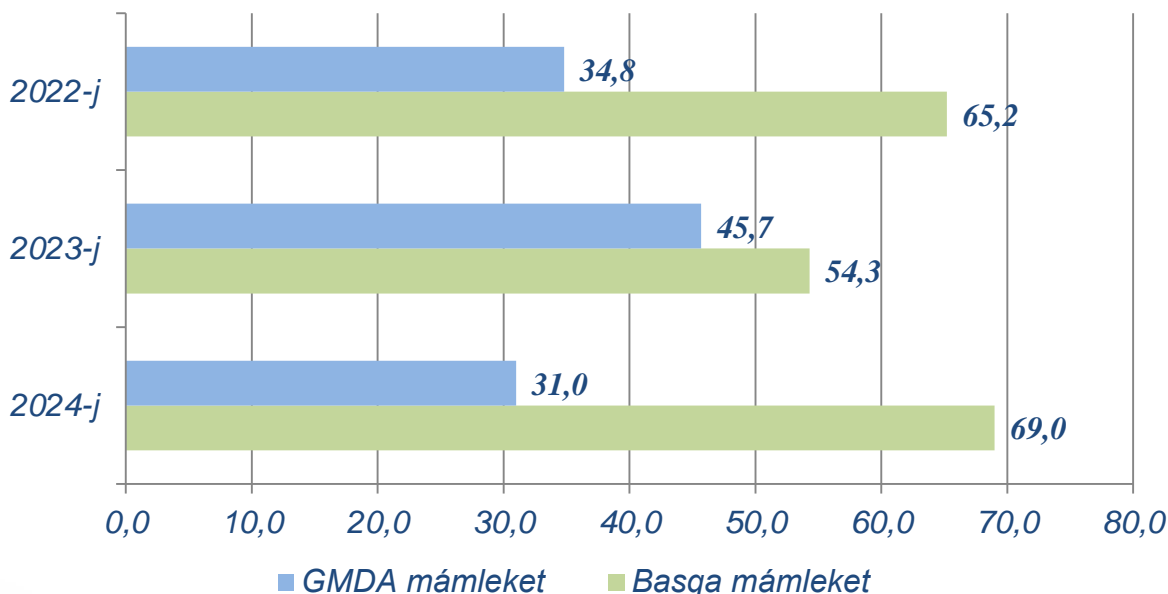
XSSK bólimi ati	Miń AQSH dollari	2023-jilga salıstırǵan da, % te
Aziq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Dánli eginler hám olardan tayarlanǵan ónimler	17870,2	64,2
Kofe, shay, kakao, dámlawshiler hám olardan tayarlanǵan ónimler	2520,5	127,4
Gósh hám gósh ónimleri	413,8	47,6
Tiri haywanlar	180,8	37,2
Ishimlikler hám temekil		
Ishimlikler	210,0	119,7
Aziq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqari		
Probka hám aǵash-taxtalar	25804,7	111,4
Haywanlar hám ósimliklerden kelip shıqqan shiyki zat materialları	1150,7	135,2
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıǵan uqsas materiallar	10461,7	78,6
Kómir, koks hám briketler	2104,0	41,2
Haywanlar hám ósimliklermayları, maylar hám mumlar		
Ósimlik mayları	4470,7	68,3
Haywan hám ósimlik mayları	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler		
Birlemshi formadaǵı plastmassalar	1109,5	124,5
Organikalıq ximiya zatları	5709,1	121,4
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	2025,2	130,2
Ximiyalıq hám farmatsevtika ónimler	8751,7	51,5

XSSK bólimi atı	Mıń AQSH dolları	2023-jılga salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Probka hám tereklerden tayarlanǵan buyımlar	18033,1	105,1
Rezina buyımları	224,5	34,8
Shoyın hám polat	1583,4	340,0
Qaǵaz, kardon hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	650,7	233,6
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri		
Anıq tarawlar ushın arawlı mólsherlengen mashinalar	26556,2	84,1
Sanaat ushın arawlı bolmaǵan mashinalar hám ásbap-úskeneler hám olardıń detalları	85777,8	939,2
Avtomobiller	4792,4	87,7
Elektr mashinaları, apparatlar, ásbaplar hám olardıń elektr bólekleri	4438,9	129,9
Hár qıylı tayar buyımlar		
Arawlı, ilimiy hám qadaǵalaw ásbapları hám apparatları	2160,0	85,3
Bloklı imaratlar, suw ótkiziw, kanalizaciya, ısıtıw hám jaqtılandırıw úskeneleri ushın armatura hám bekkemlew tovarları	1246,7	179,3
Hár qıylı tayar buyımlar	231,1	44,8
Mebel hám onıń bólekleri, jatar jay buyımları, matraslar, matraslar ushın tirgekler, kópshikler hám usıǵan uqsas tigilgen mebel	319,4	215,7

2024-jil yanvar-dekabr ayları juwmağına kóre ĞMDA mámleketlerinen import ulesi 31,0 % ti qurap, 2023-jıldıń mas dáwirine salıstırğanda 85,1 % ti quradı.

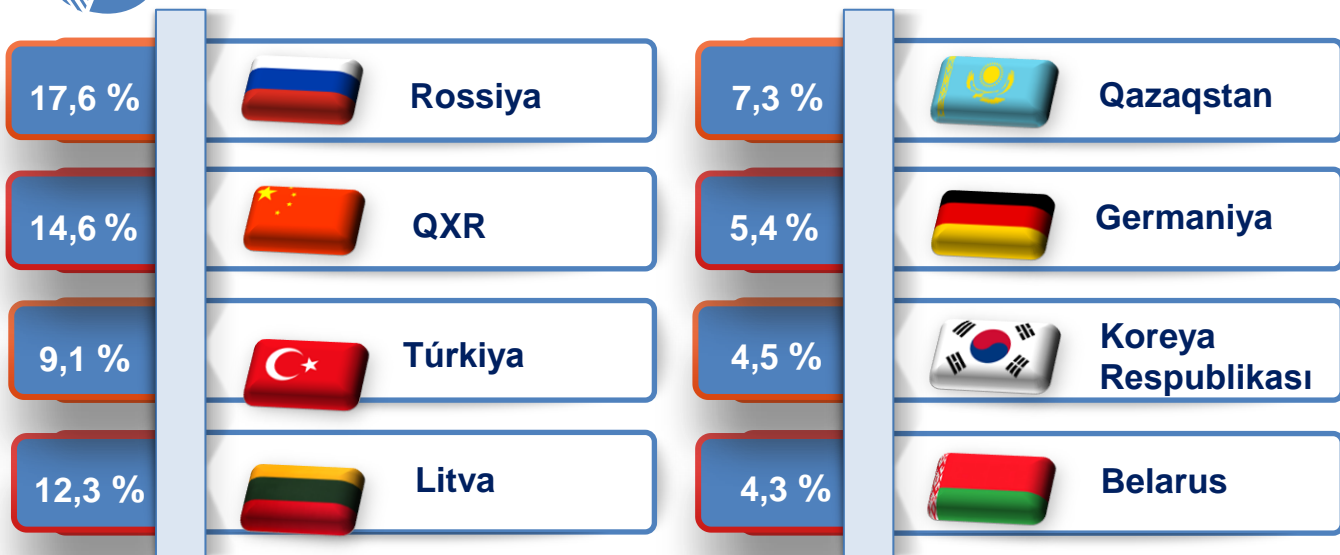
ĞMDA HÁM BASQA SÍRT EL MÁMLEKETLERINEN TOVAR HÁM XÍZMETLER IMPORTÍ KÓLEMLERİ DINAMİKASI (yanvar-dekabr ayları, úlesi, % te)

2024-jil yanvar-dekabr aylarında Qaraqalpaqstan Respublikasına 45 mámleketten tovar hám xızmetler importın ámelge asırdı. Iri sherik-mámleketler (Rossiya, QXR, Litva, Túrkiya, Qazaqstan, Germaniya, Koreya Respublikası hám Belarus) jámi importıń 75,1 % ti quradı.

RESPUBLIKA IMPORTÍNDÁ TIYKARǒÍ SHERIK MÁMLEKETLERDÍŃ ÚLESİ (2024-jil yanvar-dekabr ayları, % te)

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ SHERIK MÁMLEKETLERDEN ÁMELGE ASIRĖAN IMPORT KÓLEMI HÁM ÓSIM PÁTLERI (yanvar-dekabr ayları, jillar kesiminde)

Mámleketler	Mıń AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Ulıwma kólemge salıstırǵandaǵı, orni	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Rossiya	42029,2	45889,1	75,6	109,2	2	1
QXR	46836,6	38114,6	59,3	81,4	1	2
Litva	1431,7	32113,0	44,1	2243,0	17	3
Túrkiya	4003,9	23892,5	52,0	596,7	10	4
Qazaqstan	32143,0	18988,1	157,6	59,1	3	5
Germaniya	3007,8	17277,7	80,2	574,4	12	6
Birlesken patshalıq	3191,2	14203,6	267,1	445,1	11	7
Koreya Respublikası	128,8	12697,4	82,3	9861,1		8
Belarus	22428,2	11734,0	72,7	52,3	4	9
Chexiya	14118,7	11358,9	305,2	80,5	5	10
Yaponiya	1059,4	5571,7	10,8	525,9	19	11
BAÁ	7863,3	5431,9	107,1	69,1	6	12
Qatar	6162,3	5115,1	149,3	83,0		13
Estoniya	2431,6	4627,9	97,5	190,3	13	14
Italiya	1787,6	2603,4	148,8	145,6	15	15
Túrkménstan	5209,4	2265,3	138,7	43,5	7	16
Qırǵız Respublikası	1522,3	1166,3	239,9	76,6	16	17
Niderlandiya	601,3	1153,5	101,0	191,9	24	18
Avstriya	1111,9	1030,1	102,7	92,6	18	19
Shvesariya	811,1	911,7	89,1	112,4	21	20

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍŇ RAYONLAR KESIMINDE IMPORTÍ

(2024-jil yanvar-dekabr ayları)

	Miń AQSH dolları	Ósim pátleri, % te	Ulesi, % te
Qaraqalpaqstan Respublikası	261 450,5	125,3	100,0
Nókis q.	135 389,3	151,4	51,8
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	1 589,9	42,1	0,6
Beruniy	4 304,1	106,5	1,6
Bozataw	171,4	280,3	0,1
Qaraózek	1 570,0	24,2	0,6
Kegeyli	3 152,5	147,0	1,2
Qońırat	22 538,1	270,3	8,6
Qanlıkól	2 379,2	109,9	0,9
Moynaq	3 367,0	13,6	1,3
Nókis	32 664,9	1 016,1	12,5
Taqiyatas	9 566,8	66,6	3,7
Taxtakópir	1 189,0	490,6	0,5
Tórtkúl	29 206,1	97,2	11,2
Xojeli	6 760,2	64,5	2,6
Shımbay	3 050,0	44,1	1,2
Shomanay	472,0	383,7	0,2
Ellikqala	4 078,1	191,0	1,6

Import kólemi eń joqarı bolğan rayonlar

Respublikadağı ulesi
↓
Miń AQSh dollar
↓

51,8 %

Nókis q. – 135 389,3

12,5 %

Nókis – 32 664,9

11,2 %

Tórtkúl – 29 206,1

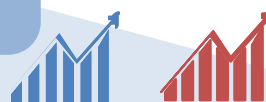
8,6 %

Qońırat – 22 538,1

3,7 %

Taqiyatas – 9 566,8

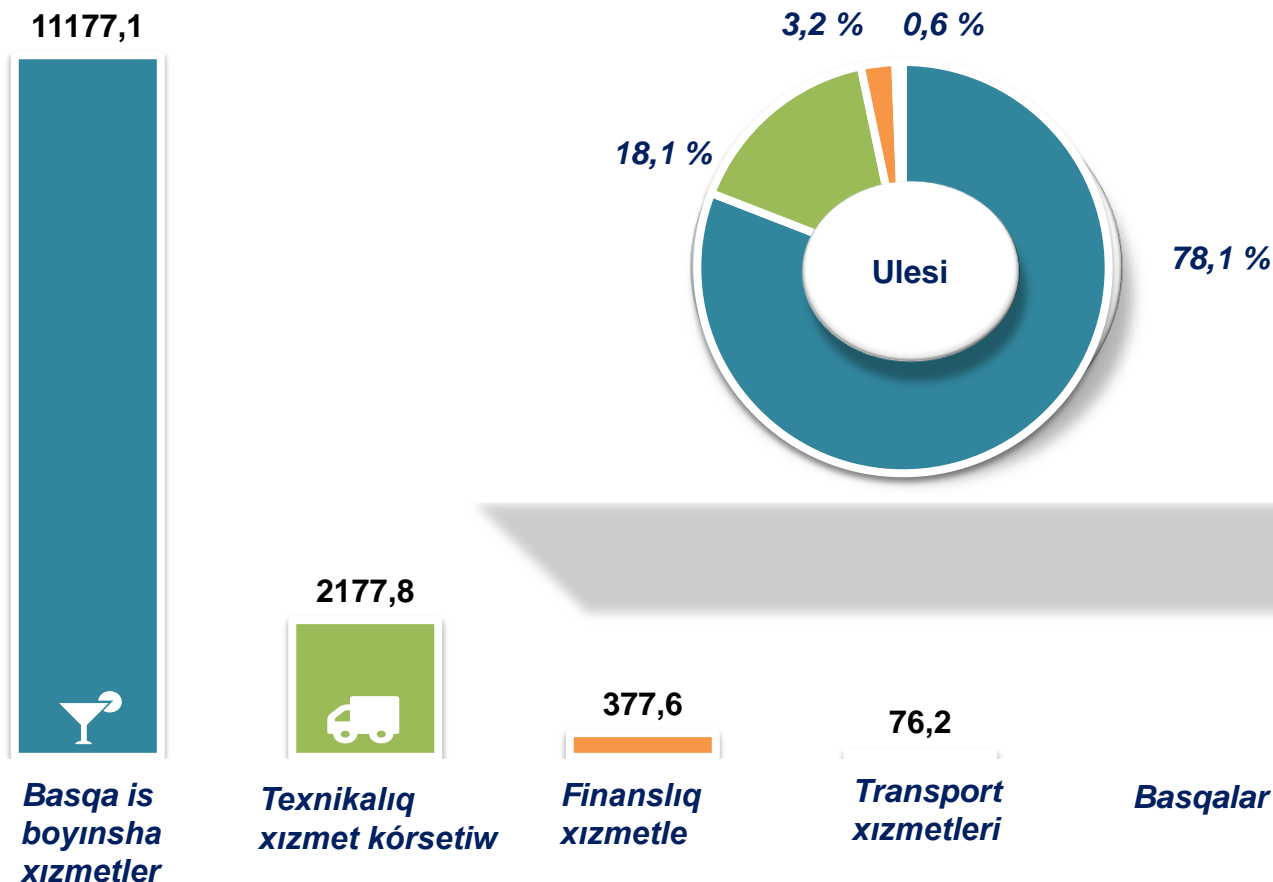
Respublika importi quramında eń joqarı úlesi Nókis q. 51,8 % i 135 389,3 miń AQSH dolların, eń tómen úlesin Bozataw rayonu 0,1 % i 171,4 miń AQSH dolların quradı.

XÍZMETLER IMPORTÍ QURAMÍ

(2024-jil yanvar-dekabr ayları, úlesi, % te)

2024-jıldıń yanvar-dekabr ayları juwmaǵı menen xızmetler importı kólemi 13 808,7 mıń AQSh dolların yaki jámi import kóleminiń 5,3 % in quradı hám ótken jılǵa salıstırǵanda 81,6 % in quradı. Xızmetler importı quramınıń tiykarǵı úlesi texnikaliq xızmet kórsetiw hám ońlaw xızmetleri (15,8 %), basqa is boyınsha xızmetler (80,9 %), finanslıq xızmetler (2,7 %), transport xızmetleri (0,6 %), telekommunikaciya, kompyuter hám xabar xızmet kórsetiw xızmetleri (0,0 %) nen ibarat boldı.